

Avlagda examina på gymnasie- och högskolenivå på Åland 2020

Drygt 50 utexaminerade från Högskolan på Åland

År 2020 tog 135 personer studenten vid Ålands lyceum och 180 utexaminerades från Ålands yrkesgymnasium. Av studenterna var 56 procent kvinnor och 44 procent män medan könsfördelningen var den omvända bland de utexaminerade från Yrkesgymnasiet med 46 procent kvinnor och 54 procent män. Vid Högskolan på Åland tog 55 personer examen, varav 53 procent kvinnor och 47 procent män.

Tabell 1. De utexaminerade 2020 efter nivå, skola, hemort, ålder och kön

Kön	Gymnasienivå		Högskoleutbildning
	Ålands lyceum	Ålands yrkesgymnasium	Högskolan på Åland
Totalt	135	180	55
Kön			
Kvinnor	75	83	29
Män	60	97	26
Hemort			
Åland	133	162	37
Finland	1	17	12
Sverige	1	1	6
Övriga	-	-	-
Ålder			
18-19	109	99	-
20-29	26	45	35
30+	-	36	20

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Av de som tog studenten hade två hemort utanför Åland vid antagning till studierna, medan samma sak gällde en tiondel av de utexaminerade från Yrkesgymnasiet. Drygt två tredjedelar av de som tog examen vid Högskolan var bosatta på Åland vid antagningen, över två tiondelar kom från Finland och en tiondel från Sverige.

Drygt 60 personer avbröt sina studier på gymnasienivå under 2020, varav ungefär 10 inom den allmänbildande gymnasieutbildningen och drygt 50 inom den grundläggande yrkesutbildningen. Vid Högskolan på Åland uppgick studieavbrotten till drygt 70 stycken. Nästan 30 procent av dem kom redan innan studierna inletts och 35 procent skedde efter en till två närvaroterminer.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Tabellförteckning	2
Figurförteckning	2
Beskrivning av statistiken.....	3
De utexaminerade på gymnasienivå	5
De utexaminerade från högskoleutbildning	12
De utexaminerades hemort efter examen och fortsatta studier.....	17

Tabellförteckning

Tabell 1. De utexaminerade 2020 efter nivå, skola, hemort, ålder och kön	1
Tabell 2. De utexaminerade på gymnasienivå 2020 efter skola, utbildningsprogram, kön och medelålder	5
Tabell 3. De utexaminerade på gymnasienivå 2020 efter utbildningsområde, kön och medelålder	7
Tabell 4. De utexaminerade på gymnasienivå 2020 efter skola, utbildningsprogram och hemort	8
Tabell 5. De utexaminerade på gymnasienivå 2020 efter skola och hemort.....	9
Tabell 6. Antal studerande som avbrutit sina studier på gymnasienivå 2020 efter utbildningsområde och kön	10
Tabell 7. De utexaminerade från Högskolan på Åland 2020 efter utbildningsprogram, kön och medelålder	12
Tabell 8. De utexaminerade från Högskolan på Åland 2020 efter utbildningsområde och kön	14
Tabell 9. De utexaminerade från Högskolan på Åland 2020 efter utbildningsprogram och hemort	15
Tabell 10. Studerande som avbrutit sina studier vid Högskolan på Åland 2020 efter utbildningsprogram och kön	16
Tabell 11. De utexaminerade från grundläggande yrkesutbildning och högskoleutbildning 2006–2015 efter utbildningsnivå, hemort vid antagningen och hemort fem år efter examen	18
Tabell 12. De utexaminerade från Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium 2018 och deras fortsatta studier 2019 efter kön, den utbildningsnivå de studerar på och studieland	19

Figurförteckning

Figur 1. De utexaminerade på gymnasienivå 2000–2020 efter typ av utbildning	6
Figur 2. De utexaminerade på gymnasienivå 2020 efter typ av utbildning och åldersgrupp	6
Figur 3. De utexaminerade på gymnasienivå 2000–2020 efter utbildningsområde och kön	7
Figur 4. De utexaminerade på gymnasienivå 2020 efter hemort och typ av utbildning	9
Figur 5. Studerande som avbrutit sina studier på gymnasienivå 2020 efter typ av utbildning och avbrottsorsak	10
Figur 6. Andel studerande som avbrutit sina studier på gymnasienivå 2010–2020 efter typ av utbildning	11
Figur 7. Utexaminerade från Högskolan på Åland 2003–2020	13
Figur 8. De utexaminerade från Högskolan på Åland 2020 efter åldersgrupp och kön	13
Figur 9. De utexaminerade inom högskoleutbildning 2000–2020 efter utbildningsområde och kön	14
Figur 10. De utexaminerade från Högskolan på Åland 2020 efter hemort.....	15
Figur 11. Studerande som avbrutit sina studier vid Högskolan på Åland 2020 efter antal närvarotermener.....	16
Figur 12. Andel studerande som avbrutit sina studier vid Högskolan på Åland 2012-2020	16
Figur 13. Andel av de utexaminerade 2000–2020 som är bosatta på Åland 31.12.2020 efter utbildningsnivå och examensår	17
Figur 14. De utexaminerade 2015 efter utbildningsnivå, hemort vid antagningen och hemort fem år efter examen	18

Beskrivning av statistiken

Detta meddelande innehåller statistik om avlagda examina på Åland på gymnasienivå och högskolenivå, och även sammanfattande uppgifter från 2000. Examina avlagda på Åland av icke-åländska studerande ingår, men inte examina avlagda av ålänningar vid skolor och universitet utanför Åland. Meddelandet innehåller även uppgifter om avbrutna studier, vidarestudier året efter examen samt hemort ett antal år efter examen. Statistikens syfte är att ge en utförlig bild av de utexaminerade inom det åländska utbildningssystemet ovanför grundskolenivån. Statistiken baseras på individdata som ÅSUB har fått från Ålands lyceum, Ålands yrkesgymnasium och Högskolan på Åland. ÅSUB riktar ett tack till alla som har bidragit med uppgifter och kommentarer.

Under 2011 reformerades gymnasialstadietutbildningen på Åland, varvid Ålands handelsläroverk, Ålands hotell- och restaurangskola, Ålands sjömansskola, Ålands vårdinstitut samt Ålands yrkesskola före höstterminens början sammanslogs till Ålands yrkesgymnasium. Verksamheten vid Ålands naturbruksskola upphörde efter vårterminen 2011. Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium leds av myndigheten Ålands gymnasium.

De olika utbildningsprogrammen är grupperade enligt utbildningsnivåer, vilka efter reformen är gymnasienivå och högskoleutbildning. Gymnasienivån indelas i allmänbildande gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning. Utbildningsprogrammen klassificeras också efter utbildningsområden, vilka bygger på den internationella utbildningsklassificeringen, ISCED. Fr.o.m. 2017 används den förnyade klassificeringen ISCED-F 2013, där det tidigare utbildningsområdet handel och samhällsvetenskaper har delats upp i två områden – de samhällsvetenskapliga områdena samt handel, administration och juridik – och utbildningsområdet databehandling och kommunikation (IKT) har tillkommit. Dessutom har områdena hälso- och socialvård samt servicebranscher bytt namn till hälsovård och välfärd respektive tjänstebranschen. Av utrymmesskäl anges utbildningsområdenas namn förkortade på ett flertal ställen.

Publikationen innehåller också tidsserier med uppgifter om de utexaminerade varje år sedan 2000. För att bevara siffrornas jämförbarhet efter införandet av den nya utbildningsnivåindelningen har uppgifterna för den tidigare nivån studieförberedande utbildning med yrkesprofil, där framför allt utbildningsprogrammet samhällslig och social sektor ingick, sammanräknats med uppgifterna för den yrkesinriktade utbildningen för att presenteras i den nya nivån grundläggande yrkesutbildning. Dessutom har den förnyade klassificeringen av utbildningsområden inneburit att de som utexaminerats från samhällslig och social sektor sedan statistikår 2017 ingår i det nya samhällsvetenskapliga området, medan de som avlagt examen inom informations- och kommunikationsteknik samt el och data med inriktning på data ingår i det nya området databehandling och kommunikation.

Statistik över avlagda examina på gymnasie- och högskolenivå på Åland publicerades 2005 för åren 2000–2004 och utkommer sedan dess i ett årligt statistikmeddelande. Övrig årlig utbildningsstatistik som ÅSUB ger ut gäller grundskolan, studerande efter grundskolan och vid Högskolan på Åland, utbildning som inte leder till examen samt studerande utanför Åland. Statistik om lärarna i det åländska skolväsendet publiceras sedan 2005 vart tredje år.

En prognos om det framtida elevunderlaget gavs ut 2010. All utbildningsstatistik är tillgänglig på ÅSUBs webbplats www.asub.ax i form av publikationer, databaser och exceltabeller.

Några definitioner och förklaringar:

Landskommuner	Alla kommuner utom Mariehamn
Landsbygden	Alla kommuner på fasta Åland utom Mariehamn
Skärgården	Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö
-	Exakt 0 enheter
.	Uppgift ologisk, kan ej förekomma
..	Uppgifter saknas

De utexaminerade på gymnasienivå

Utbildning på gymnasienivå sker vid Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium. Lycéet håller allmänbildande gymnasieutbildning, medan Yrkesgymnasiet står för den grundläggande yrkesutbildningen.

Trettio nya kockar

Totalt 135 personer tog studenten vid Ålands lyceum och en liten majoritet av dem var kvinnor (56 procent). Medelåldern var 19,2 år. Från Yrkesgymnasiet utexaminerades 180 personer och av dem var 54 procent män. Könsfördelningen varierade dock på de olika utbildningsprogrammen och från fyra utexaminerades endast kvinnor medan lika många program hade endast män som tog examen. De största yrkesgrupperna som utexaminerades var kockar, närvårdare och merkonomer med 20–30 examina vardera. Medelåldern för de som tog examen från Yrkesgymnasiet var 24,7 år. Det var utbildningsprogrammen för vuxna som drog upp medelåldern, vilken låg över 40 år på vuxenprogrammet för merkonomer samt integrationsutbildningen för kockar. Av de program som inte särskilt riktas till vuxna hade elteknik och husteknik de i genomsnitt äldsta utexaminerade då medelåldern där var 23,4 respektive 24,4 år.

Tabell 2. De utexaminerade på gymnasienivå 2020 efter skola, utbildningsprogram, kön och medelålder

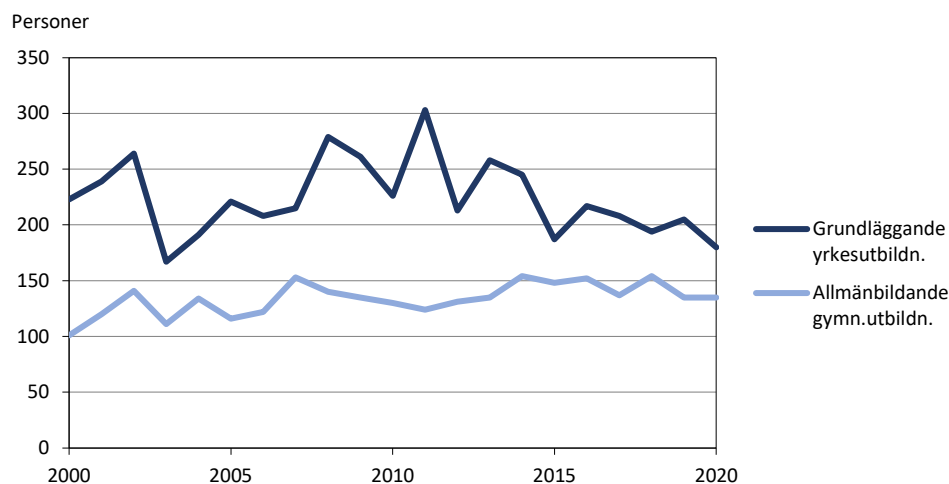
Utbildning Skola Program	Studie- tid	Antal			Procent		Medel- ålder
		Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	
Totalt		315	158	157	50,2	49,8	22,3
Allmänbildande gymnasieutbildning							
Ålands lyceum							
Allmänbildande gymnasieexamen	3-4	135	75	60	55,6	44,4	19,2
Grundläggande yrkesutbildning							
Ålands yrkesgymnasium							
Företagsekonomi	3	17	6	11	35,3	64,7	19,6
Företagsekonomi, vuxen	2	4	4	-	100,0	-	41,0
Informations- o. kommunikationsteknik	3	10	3	7	30,0	70,0	20,1
Hotell och restaurang, inr. kock	3	16	10	6	62,5	37,5	22,6
Hotell och rest., inr. kock, integrationsutb.	1	13	10	3	76,9	23,1	43,5
Hotell och rest, servitör, gymn. bas.	1	4	3	1	75,0	25,0	22,5
Dietkock ¹⁾	0,5	10	8	2	80,0	20,0	39,6
Närvårdare	3	16	14	2	87,5	12,5	20,9
Närvårdare, vuxen	2	4	4	-	100,0	-	35,3
Samhällelig och social sektor	3	12	10	2	83,3	16,7	22,1
Fastighetsskötare, specialunderv.	3	2	-	2	-	100,0	19,5
Lokalvårdare, specialunderv.	3	1	1	-	100,0	-	21,0
Byggteknik	3	1	-	1	-	100,0	22,0
Elteknik	3	14	3	11	21,4	78,6	23,4
Fordons- och transportteknik	3	11	1	10	9,1	90,9	19,5
Verkstads- och produktionsteknik	3	7	1	6	14,3	85,7	20,4
Husteknik (VVS)	3	12	-	12	-	100,0	24,4
Frisör	3	3	3	-	100,0	-	22,3
Sjöfart, däck- o maskinreparatör	3	8	-	8	-	100,0	19,6
Fartygs elektriker	3	8	1	7	12,5	87,5	21,5
Vaktstyrman	3	7	1	6	14,3	85,7	19,0

1) Del av yrkesexamen inom matservice.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

I medeltal drygt 220 utexaminerade per år inom yrkesutbildning under 2000-talet
 Antalet personer som tagit examen inom allmänbildande gymnasieutbildning har varierat mellan 100 och 150 per år under 2000-talet. Siffran för 2020, 135 personer, är i nivå med medeltalet för perioden, vilket ligger på 134. Inom den grundläggande yrkesutbildningen är variationen mellan åren större. År 2011 utexaminerades drygt 300 personer, vilket är den högsta noteringen sedan 2000, medan antalet år 2020 (180 personer) hör till de lägsta under perioden. I genomsnitt har 224 personer utexaminerats per år inom den grundläggande yrkesutbildningen 2000–2020.

Figur 1. De utexaminerade på gymnasienivå 2000–2020 efter typ av utbildning

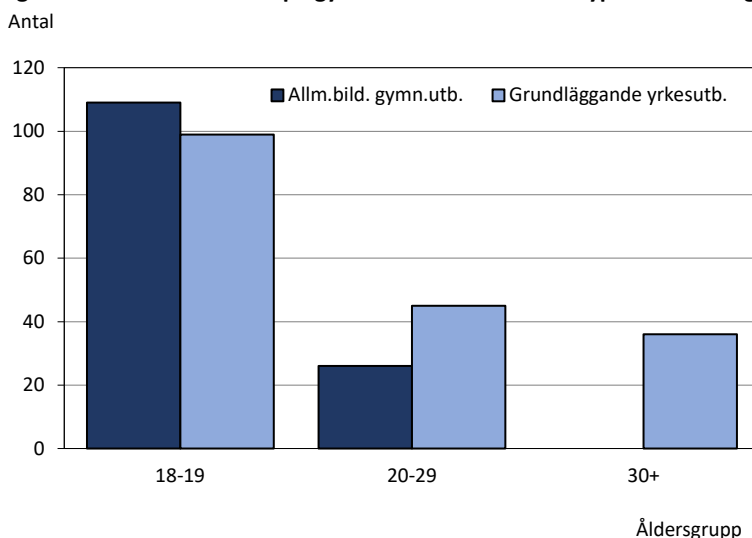

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

En femtedel av de som tog studenten var 20 år eller äldre

En femtedel av de som tog studenten hade fyllt 20 år och fyra femtedelar var 19-åringar. Bland de utexaminerade inom yrkesutbildningen var spridningen större, men över hälften av personerna var 19 år, en fjärdedel var 20–29 år och en femtedel hade fyllt 30.

Figur 2. De utexaminerade på gymnasienivå 2020 efter typ av utbildning och åldersgrupp

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Stor majoritet kvinnor inom hälsovård och samhällsvetenskap

Av de olika utbildningsområdena hade den allmänbildande utbildningen, dit studentexamen hör, flest utexaminerade på gymnasienivå. Drygt 60 examina på Yrkesgymnasiet togs inom tjänstebranschen och över 50 inom de tekniska områdena. Ser man till de utexaminerade på hela gymnasienivån var könsfördelningen jämn, men det fanns stora skillnader inom de olika utbildningsområdena. Inom hälsovård och välfärd var 90 procent av de som tog examen kvinnor och kvinnorna var också i stor majoritet bland de som utexaminerades inom det samhällsvetenskapliga området med 83 procent kvinnor. Männerna dominerade främst inom det tekniska området där 89 procent av de som tog examen var män. Jämnast var könsfördelningen inom handel med 52 procent män och 48 procent kvinnor.

Tabell 3. De utexaminerade på gymnasienivå 2020 efter utbildningsområde, kön och medelålder

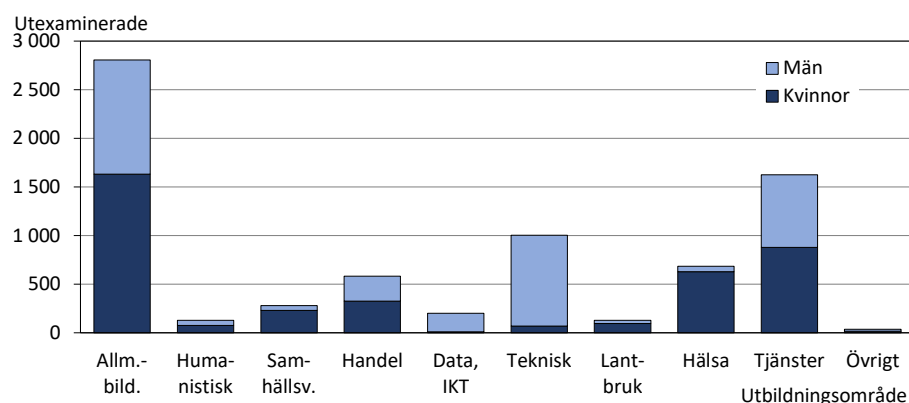
Utbildningsområde	Antal			Procent		Medelålder
	Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	
Totalt	315	158	157	50,2	49,8	22,3
Allmänbildande	135	75	60	55,6	44,4	19,2
Samhällsvetenskap	12	10	2	83,3	16,7	22,1
Handel, administration, juridik	21	10	11	47,6	52,4	23,7
Databehandling och kommunikation (IKT)	10	3	7	30,0	70,0	20,1
Teknisk	55	6	49	10,9	89,1	22,0
Hälsovård och välfärd	20	18	2	90,0	10,0	23,8
Tjänster	62	36	26	58,1	41,9	28,9

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Flest examina inom allmänbildande utbildning och tjänstebranschen på 2000-talet

Hittills under 2000-talet har nästan 7 500 personer utexaminerats på gymnasienivå och närmare två femtedelar av dem har avlagt den allmänbildande utbildningen på Lycéet. Av de övriga utbildningsområdena är det tjänstebranschen som haft flest utexaminerade, drygt 1 600 personer eller en femtedel av alla. Drygt en tiondel har avlagt examen inom det tekniska området, medan övriga områden står för mindre än en tiondel vardera. Könsfördelningen är jämn inom den allmänbildande utbildningen samt inom de humanistiska områdena, tjänstebranschen och handel, medan männen dominerar inom det tekniska området samt databehandling och kvinnorna är i stor majoritet inom hälsovård och det samhällsvetenskapliga området.

Figur 3. De utexaminerade på gymnasienivå 2000–2020 efter utbildningsområde och kön

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Över hälften av de utexaminerade från sjöfartsprogrammen kom utifrån

Av de som tog studenten hade två personer hemort utanför Åland vid antagningen, en i Finland och en i Sverige. Vid Yrkesgymnasiet hade en tiondel av de utexaminerade annan hemort före studierna inleddes. En av dem kom från Sverige och resterande 17 personer från Finland. Flest personer med hemort utanför Åland hade sjöfartsprogrammen där just över hälften av de utexaminerade, eller 13 personer, kom utifrån. Också från informations- och kommunikationsteknik, kockprogrammet samt specialundervisningen för fastighetsskötare utexaminerades personer med annan hemort vid antagningen.

Tabell 4. De utexaminerade på gymnasienivå 2020 efter skola, utbildningsprogram och hemort

Utbildning Skola Program	Totalt	Hemort, antal			Hemort, procent	
		Åland	Finland	Sverige	Åland	Utanför Åland
Totalt	315	295	18	2	93,7	6,3
Allmänbildande gymnasieutbildning						
Ålands lyceum						
Allmänbildande gymnasieexamen	135	133	1	1	98,5	1,5
Grundläggande yrkesutbildning						
Ålands yrkesgymnasium						
Företagsekonomi	17	17	-	-	100,0	-
Företagsekonomi, vuxen	4	4	-	-	100,0	-
Informations- o. kommunikationsteknik	10	8	2	-	80,0	20,0
Hotell och restaurang, inr. kock	16	14	2	-	87,5	12,5
Hotell och rest., inr. kock, integrationsutb.	13	13	-	-	100,0	-
Hotell och rest, servitör, gymn. bas.	4	4	-	-	100,0	-
Dietkock ¹⁾	10	10	-	-	100,0	-
Närvårdare	16	16	-	-	100,0	-
Närvårdare, vuxen	4	4	-	-	100,0	-
Samhällelig och social sektor	12	12	-	-	100,0	-
Fastighetsskötare, specialunderv.	2	1	1	-	50,0	50,0
Lokalvårdare, specialunderv.	1	1	-	-	100,0	-
Byggteknik	1	1	-	-	100,0	-
Elteknik	14	14	-	-	100,0	-
Fordons- och transportteknik	11	11	-	-	100,0	-
Verkstads- och produktionsteknik	7	7	-	-	100,0	-
Husteknik (VVS)	12	12	-	-	100,0	-
Frisör	3	3	-	-	100,0	-
Sjöfart, däck- o maskinreparatör	8	4	4	-	50,0	50,0
Fartygselektriker	8	4	3	1	50,0	50,0
Vaktsyrman	7	2	5	-	28,6	71,4

1) Del av yrkesexamen inom matservice.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

En liten majoritet av de utexaminerade ålänningarna kom från landsbygden

Nästan alla åländska kommuner var representerade som hemort för de utexaminerade både på Lycéet och Yrkesgymnasiet. Ingen av studenterna kom dock från Geta och av de som tog examen inom yrkesutbildningen hade ingen hemort i Sund, medan Sottunga inte alls var representerat i detta sammanhang. Drygt 56 procent av ålänningarna som tog studenten var från landsbygden och 38 procent från Mariehamn. När det gäller de utexaminerade från Yrkesgymnasiet var fördelningen något jämnare med 49 procent från landsbygden och 45 procent från Mariehamn. Både på Lycéet och Yrkesgymnasiet var sex procent av de ålänningar som tog examen från skärgården.

Tabell 5. De utexaminerade på gymnasienivå 2020 efter skola och hemort

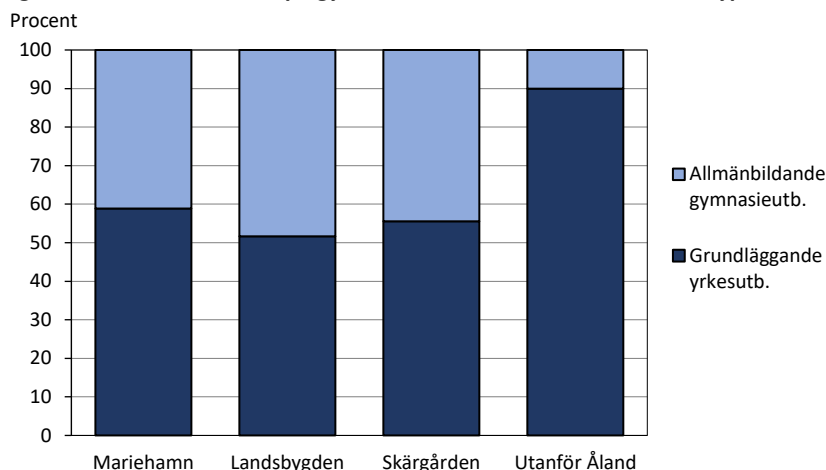
Hemort	Totalt	Ål. lyceum	Ål. yrkesgymn.	Hemort	Totalt	Ål. lyceum	Ål. yrkesgymn.
Totalt	315	135	180				
Åland	295	133	162				
Brändö	5	2	3	Lumparland	2	1	1
Eckerö	6	2	4	Saltvik	14	9	5
Finström	24	13	11	Sottunga	-	-	-
Föglö	4	2	2	Sund	2	2	-
Geta	2	-	2	Vårdö	4	2	2
Hammarland	18	4	14	Mariehamn	124	51	73
Jomala	58	26	32	Landsbygden	153	74	79
Kumlinge	2	1	1	Skärgården	18	8	10
Kökar	3	1	2	Finland	18	1	17
Lemland	27	17	10	Sverige	2	1	1

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Jämn fördelning mellan slutförd allmänbildande- och yrkesutbildning i alla regioner

Av de personer från Mariehamn som utexaminerades på gymnasienivå kom nästan tre femtedelar från yrkesutbildningen. Gällande de utexaminerade med hemort på landsbygden var fördelningen något jämnare då just över hälften, eller 52 procent, tog en examen inom yrkesutbildningen. Också bland de utexaminerade från skärgården var de med examen från yrkesutbildningen i en liten majoritet på 56 procent. Av de utexaminerade som hade hemort utanför Åland vid antagningen tog nästan alla, eller 90 procent, examen inom yrkesutbildningen.

Figur 4. De utexaminerade på gymnasienivå 2020 efter hemort och typ av utbildning

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Drygt 60 studieavbrott på gymnasienivå

Under 2020 avbröt 64 personer sina studier på gymnasienivå, varav 11 inom allmänbildande gymnasieutbildning och 53 inom grundläggande yrkesutbildning. Inom den allmänbildande utbildningen stod män för nästan två tredjedelar av avbrotten, medan könsfördelningen totalt sett var jämn inom yrkesutbildningen, men med stora variationer inom de olika utbildningsområdena. Flest avbrott gjordes inom tjänstebranschen och det tekniska området och ser man till de enskilda programmen inom yrkesutbildningen var det vuxenutbildningen i företagsekonomi som hade flest avbrott, sju stycken.

Tabell 6. Antal studerande som avbrutit sina studier på gymnasienivå 2020 efter utbildningsområde och kön

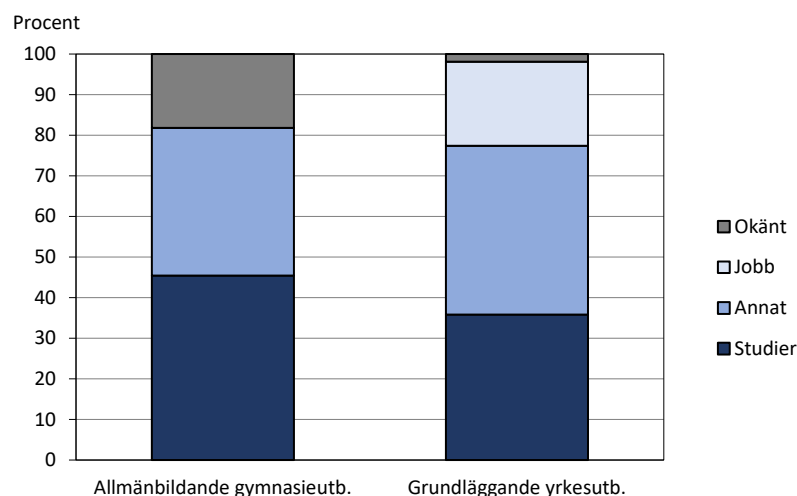
Utbildningsområde	Avbrott totalt	Kön, procent	
		Kvinnor	Män
Totalt	64	46,9	53,1
Allmänbildande	11	36,4	63,6
Pedagogisk	3	66,7	33,3
Handel, administration, juridik	9	66,7	33,3
Databehandling och kommunikation (IKT)	3	66,7	33,3
Teknisk	12	8,3	91,7
Hälsovård och välfärd	8	87,5	12,5
Tjänster	17	47,1	52,9
Övrigt	1	-	100,0

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Nästan hälften av de som avbröt på Lycéet fortsatte studera på annat håll

Information om orsaken till alla studieavbrott finns inte, men 45 procent av personerna som avbrutit en allmänbildande utbildning har fortsatt studera på annat håll. När det gäller yrkesutbildningen avbröt 36 procent för att studera något annat och 21 procent började arbeta.

Figur 5. Studerande som avbrutit sina studier på gymnasienivå 2020 efter typ av utbildning och avbrottsorsak

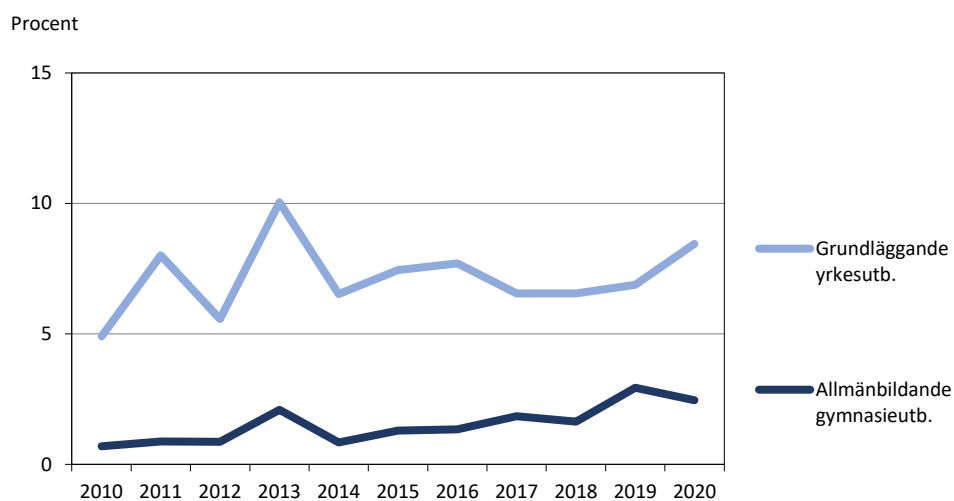

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Ungefär åtta procent av de studerande inom yrkesutbildningen avbröt

Om man sätter antalet avbrott i relation till antalet studerande visar det sig att andelen studieavbrott är mindre inom den allmänbildande gymnasieutbildningen än inom yrkesutbildningen. Andelen avbrott har dock ökat något inom den allmänbildande utbildningen under 2010-talet, från en procent 2010 till tre procent 2019, men 2020 var den åter på två procent. Inom yrkesutbildningen har avbrottens andel av de studerande varierat mellan fem och tio procent och 2020 uppgick den till åtta procent. Observera att antal studerande avser läget vid ett visst mätdatum (20.9) medan antal avbrott gäller hela kalenderåret. De nämnda procentsatserna får därför ses som riktgivande och inte exakta.

Figur 6. Andel studerande som avbrutit sina studier på gymnasienivå 2010–2020 efter typ av utbildning

Not: Observera att antal studerande avser läget vid ett visst mätdatum (20.9) medan antal avbrott avser hela året. Andelarna för varje år får därför ses som riktgivande och inte exakta.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

De utexaminerade från högskoleutbildning

Högskoleutbildningen på Åland tillhandahålls av Högskolan på Åland som inledde sin verksamhet år 2003 då den yrkeshögskoleutbildning som tidigare hållits inom Ålands handelsläroverk, Ålands hotell- och restaurangskola, Ålands vårdinstitut, Ålands sjöfartsläroverk samt Ålands tekniska läroverk övergick till Högskolan på Åland.

Endast män utexaminerades från elektroteknik, maskinteknik och sjöfart

Från Högskolan tog 55 personer examen 2020. Flest utexaminerade kom från vårdprogrammet och hospitality management, vilka stod för 13 respektive 10 examina. Sett till hela skolans utexaminerade var könsfördelningen relativt jämn, men könsskillnaderna var stora på de olika programmen. Elektroteknik, maskinteknik och sjöfartsprogrammet utexaminerade endast män och på vårdprogrammet, företagsekonomi samt hospitality management var 85–90 procent av de som tog examen kvinnor.

Medelåldern för alla de utexaminerade från Högskolan var 29,9 år. De nyblivna sjukskötarna hade den högsta snittåldern (34,6 år), medan de som läst hospitality management och maskinteknik var yngst med en medelålder just under 27 år.

Tabell 7. De utexaminerade från Högskolan på Åland 2020 efter utbildningsprogram, kön och medelålder

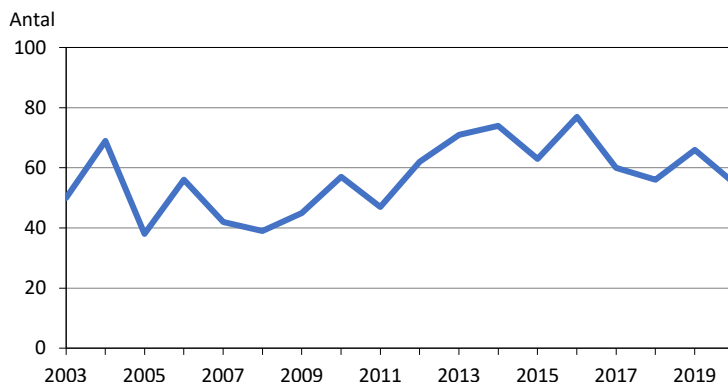
Program	Antal			Procent		Medel- ålder
	Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	
Totalt	55	29	26	52,7	47,3	29,9
Elektroteknik	7	-	7	-	100,0	27,9
Företagsekonomi	8	7	1	87,5	12,5	30,9
Hospitality management	10	9	1	90,0	10,0	26,9
Informationsteknik	7	2	5	28,6	71,4	28,6
Maskinteknik	5	-	5	-	100,0	26,6
Sjökapten	5	-	5	-	100,0	30,0
Sjukskötare	13	11	2	84,6	15,4	34,6

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

I medeltal 57 utexaminerade per år sedan 2003

Antalet avlagda examina totalt sett varierar mycket från år till år, vilket delvis beror på att en del utbildningsprogram inte startar varje år och därmed inte heller utexaminerar studerande varje år. Det är därför mer meningsfullt att jämföra årsstatistiken med ett medeltal av flera tidigare år än med det föregående året eller att se på tendenserna under flera enskilda år. Under perioden 2005–2011 låg antalet utexaminerade mellan 40 och 60 per år, men därefter var det mellan 60 och 80 fram till 2017. Under 2018–2020 var det runt 55–60 som utexaminerades varje år. Antalet personer som tog examen 2020 ligger på samma nivå som medeltalet för perioden 2003–2020, vilket är 57 personer.

Figur 7. Utexaminerade från Högskolan på Åland 2003–2020

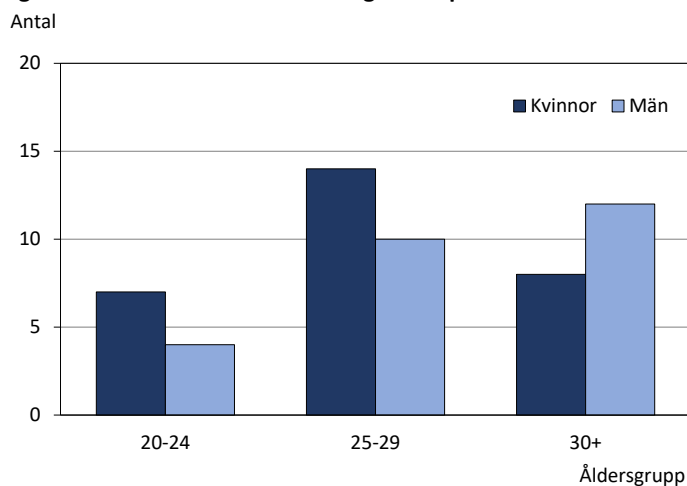

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Över en tredjedel av de utexaminerade var 30 år eller äldre

Nästan 44 procent av de utexaminerade från Högskolan var i åldersgruppen 25–29 år, 36 procent var 30 år eller äldre och 20 procent var 20–24 år. Kvinnorna var i majoritet i de två yngre åldersgrupperna, medan männen var fler än kvinnorna i gruppen 30+ år.

Figur 8. De utexaminerade från Högskolan på Åland 2020 efter åldersgrupp och kön

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Drygt en fjärdedel tog examen inom tjänstebranschen

När det gäller utbildningsområden var det inom tjänstebranschen som flest personer utexaminerades på Högskolan, totalt 15 personer eller 27 procent av alla. Också inom det tekniska området samt inom hälsovård och välfärd tog över tio personer examen. Den jämnaste könsfördelningen hade de som utexaminerades inom tjänstebranschen med 60 procent kvinnor och 40 procent män, medan övriga områden uppvisade betydligt större skillnader mellan könen. Inom handel och vård var runt 85 procent av de som slutförde sina studier kvinnor och inom det tekniska området tog endast män examen.

Tabell 8. De utexaminerade från Högskolan på Åland 2020 efter utbildningsområde och kön

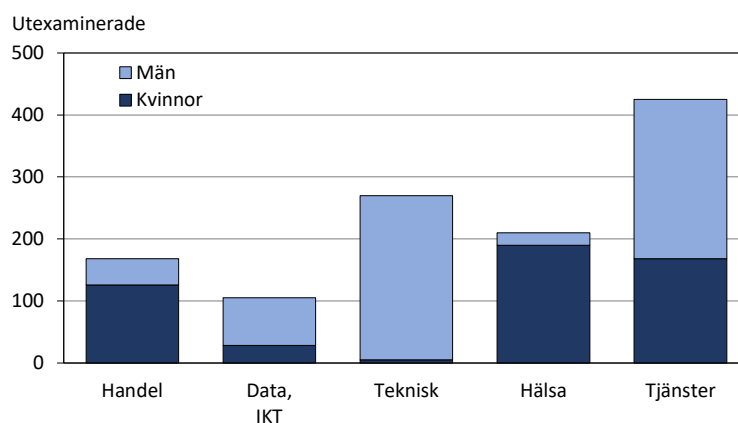
Utbildningsområde	Antal			Procent		Medel- ålder
	Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	
Totalt	55	29	26	52,7	47,3	29,9
Handel, administration, juridik	8	7	1	87,5	12,5	30,9
Databehandling och kommunikation (IKT)	7	2	5	28,6	71,4	28,6
Teknisk	12	-	12	-	100,0	27,3
Hälsovård och välfärd	13	11	2	84,6	15,4	34,6
Tjänster	15	9	6	60,0	40,0	27,9

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Nästan bara män har tagit examen inom teknik, nästan bara kvinnor inom vård

Närmare 1 200 personer har tagit examen inom högskoleutbildningen sedan år 2000 och över en tredjedel av dem, eller 425 personer, har avlagt en utbildning inom tjänstebranschen. Det tekniska området samt hälsovård och välfärd står för 270 respektive 210 examina. Könsskillnaden är störst på det tekniska området inom vilket 98 procent av de utexaminerade är män. Hälsovård är kvinnodominerat med 90 procent kvinnor bland de som tagit examen.

Figur 9. De utexaminerade inom högskoleutbildning 2000–2020 efter utbildningsområde och kön

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Störst andel utexaminerade från orter utanför Åland på sjöfartsprogrammet

Drygt två tredjedelar av de utexaminerade hade hemort på Åland vid antagningen, över en femtedel var hemma från Finland och en tiondel från Sverige. Av utbildningsprogrammen hade sjöfart flest utexaminerade från Sverige, medan hospitality management hade flest från Finland. Största andelen personer utifrån som tog examen fanns på sjöfartsprogrammet, medan andelen ålänningar som slutförde sin utbildning var störst på sjukskötarprogrammet och företagsekonomi. På alla program fanns personer från Finland bland dem som tog examen, medan fyra av de sju utbildningarna också hade utexaminerade som kom från Sverige.

Tabell 9. De utexaminerade från Högskolan på Åland 2020 efter utbildningsprogram och hemort

Program	Hemort, antal				Hemort, procent	
	Totalt	Åland	Finland	Sverige	Åland	Utanför Åland
Totalt	55	37	12	6	67,3	32,7
Elektroteknik	7	5	2	-	71,4	28,6
Företagsekonomi	8	7	1	-	87,5	12,5
Hospitality management	10	6	4	-	60,0	40,0
Informationsteknik	7	5	1	1	71,4	28,6
Maskinteknik	5	2	2	1	40,0	60,0
Sjökapten	5	1	1	3	20,0	80,0
Sjukskötare	13	11	1	1	84,6	15,4

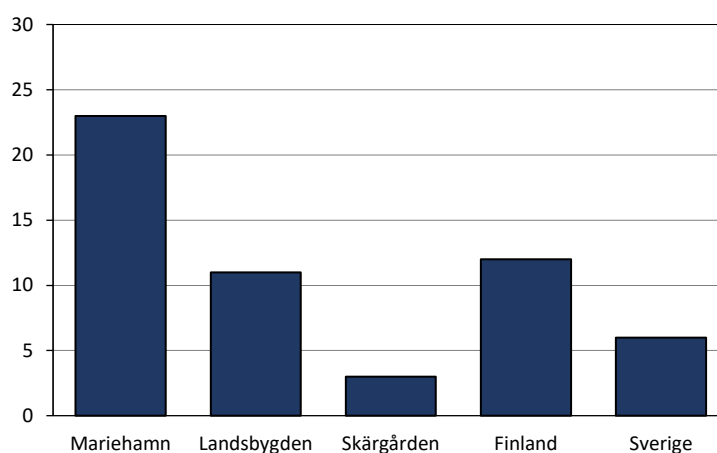
Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Över 60 procent av de åländska utexaminerade kom från Mariehamn

Personer från 9 av de åländska kommunerna tog examen från Högskolan och sammanlagt var det 37 ålänningar. Majoriteten, eller 23 personer, kom från Mariehamn, 11 från landsbygden och 3 från skärgården. Eckerö och Lemland hade vardera tre representanter bland de som avlagt en högskoleutbildning.

Figur 10. De utexaminerade från Högskolan på Åland 2020 efter hemort

Utexaminerade

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Drygt 70 studieavbrott på Högskolan

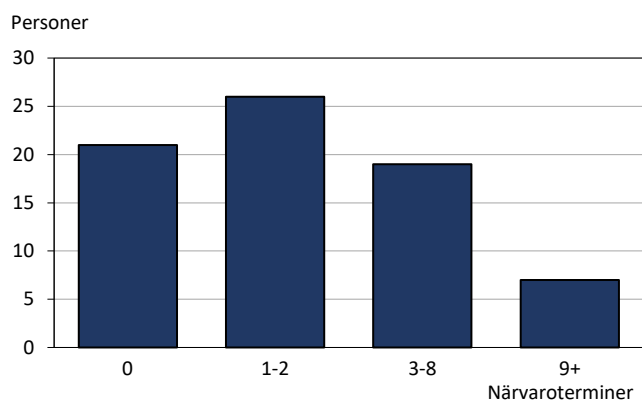
På Högskolan avbröt 73 personer sina studier under 2020 och 60 procent av dem var män. Flest avbrott skedde på företagsekonomi och informationsteknik, men alla program drabbades. Nästan 30 procent av avbrotten kom redan innan studierna inletts och 35 procent av dem skedde efter en till två närvaroterminer.

Tabell 10. Studerande som avbrutit sina studier vid Högskolan på Åland 2020 efter utbildningsprogram och kön

Program	Avbrott totalt	Kön, procent	
		Kvinnor	Män
Totalt	73	39,7	60,3
Elektroteknik	4	-	100,0
Företagsekonomi	16	75,0	25,0
Hospitality management	12	58,3	41,7
Informationsteknik	15	13,3	86,7
Maskinteknik	12	-	100,0
Sjökapten	4	-	100,0
Sjukskötare	10	80,0	20,0

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

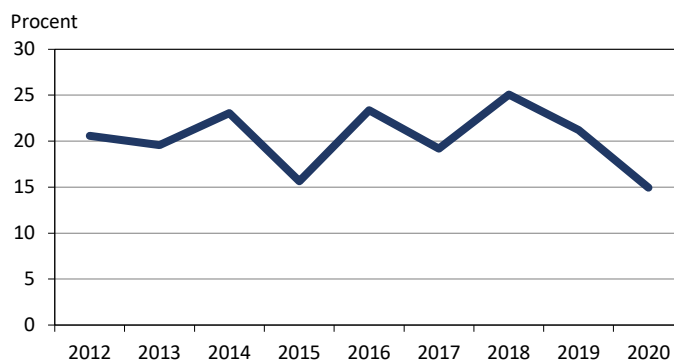
Figur 11. Studerande som avbrutit sina studier vid Högskolan på Åland 2020 efter antal närvaroterminer

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Andelen studerande som har valt att avbryta sina studier från Högskolan på Åland har varierat mellan 15 och 25 procent sedan 2012. I medeltal har andelen avbrott varit 20 procent. År 2020 avbröt 15 procent av de studerande.

Figur 12. Andel studerande som avbrutit sina studier vid Högskolan på Åland 2012-2020

Not: Observera att antal studerande avser läget vid ett visst mätdatum (20.9) medan antal avbrott avser hela året. Andelarna för varje år får därför ses som riktgivande och inte exakta.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

De utexaminerades hemort efter examen och fortsatta studier

För att få en bild av i vilken utsträckning de utexaminerade på Åland bosätter sig i landskapet har ÅSUB undersökt dels huruvida de utexaminerade varje år sedan 2000 bodde på Åland i slutet av 2020, dels huruvida de utexaminerade 2006–2015 bodde på Åland fem år efter examen. I kategorin boende "Utanför Åland" ingår de utexaminerade som inte hade hemort på Åland vid den angivna tidpunkten, också eventuellt avlidna. Vissa personer kan finnas med flera gånger om de har tagit flera examina på Åland under perioden. I slutet av detta kapitel visas dessutom huruvida de utexaminerade från Lycéet och Yrkesgymnasiet 2018 studerade 2019 och i sådana fall på vilken utbildningsnivå och i vilket land.

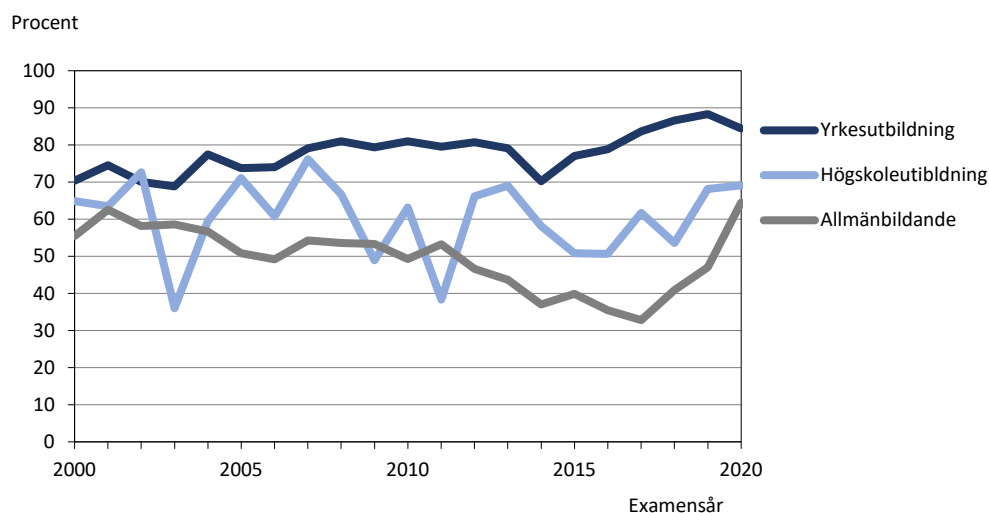
Nästan fyra femtedelar av de yrkesutbildade på 2000-talet bodde på Åland 2020

Av de som tog examen från den allmänbildande utbildningen i början av 2000-talet, eller 2000–2004, bodde runt 60 procent på Åland i slutet av 2020. Andelen som bor på Åland minskar sedan ju kortare tid det gått sedan utexamineringen och av de som tog studentexamen 2017 bodde endast en tredjedel på Åland den 31.12.2020. För de som utexaminerades 2018–2019 stiger åter andelen som bor på Åland till 40–50 procent och av de som tog studenten 2020 var närmare två tredjedelar fortfarande skrivna på Åland i slutet av året.

Bland de som har utexaminerats inom yrkesutbildningen på 2000-talet är det en mindre andel som flyttat bort och stannat utanför Åland än bland de som tagit examen inom den allmänbildande utbildningen. Av de som hade avlagt yrkesutbildning 2000–2016 bodde 70–80 procent på Åland i slutet av 2020 och bland de som utexaminerades senare, 2017–2020, hade 84–88 procent en åländsk hemort 2020.

Av de som tagit examen inom högskoleutbildning på 2000-talet varierar andelen som bodde på Åland i slutet av 2020 ganska mycket per examensår. En orsak är att många studerande utifrån väljer att bosätta sig utanför Åland efter sin examen och andelen icke-åläningar varierar från år till år bland de utexaminerade. I genomsnitt var det dock 60 procent av de utexaminerade från en högskoleutbildning 2000 till 2020 som var bosatta på Åland den 31.12.2020.

Figur 13. Andel av de utexaminerade 2000–2020 som är bosatta på Åland 31.12.2020 efter utbildningsnivå och examensår

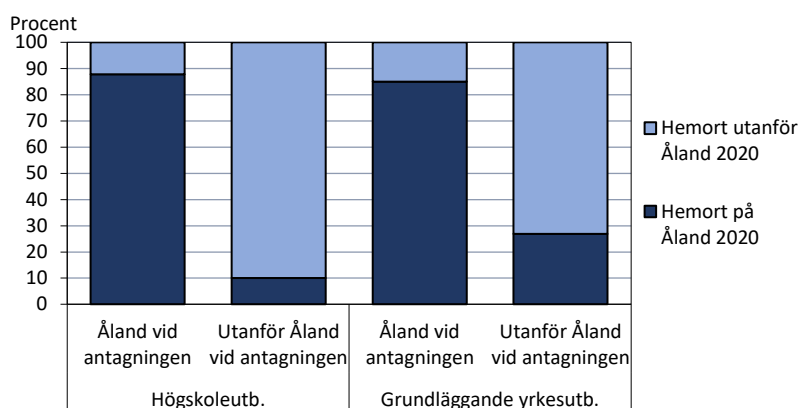

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Över 70 procent av de utexaminerade utifrån bor ej på Åland fem år efter examen

Om man jämför de utexaminerades hemort vid antagningen till studierna med deras hemort fem år efter examen visar det sig att nästan tre fjärdedelar av de som hade kommit utifrån för att studera inom yrkesutbildningen och tog examen 2015 bodde utanför Åland igen 2020. Motsvarande andel av de personer utifrån som utexaminerades från Högskolan 2015 är 90 procent. Av de som hade hemort på Åland vid antagningen till yrkesutbildning och tog examen 2015 bodde 85 procent på Åland fem år efter examen och för de som tog examen vid Högskolan var andelen 88 procent.

Figur 14. De utexaminerade 2015 efter utbildningsnivå, hemort vid antagningen och hemort fem år efter examen

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Bland de icke-ålaningar som tog examen på Högskolan åren 2006 till 2015 bodde i genomsnitt 80 procent utanför Åland fem år efter examen, medan i medeltal 11 procent av de som bodde på Åland vid antagningen inte hade Åland som hemort fem år efter de slutförde sin högskoleutbildning.

Tabell 11. De utexaminerade från grundläggande yrkesutbildning och högskoleutbildning 2006–2015 efter utbildningsnivå, hemort vid antagningen och hemort fem år efter examen

Hemort vid antagningen	Examensår										Medel
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Utbildningsnivå											2006-2015
Hemort 5 år efter examen											
Utexaminerade bosatta på Åland vid antagning till studierna											
Grundläggande yrkesutb.	176	199	247	229	208	275	200	227	221	161	214
därav (%) Åland	84,1	85,4	85,4	84,7	86,1	85,8	83,5	84,6	73,8	85,1	83,8
Utanför Åland	15,9	14,6	14,6	15,3	13,9	14,2	16,5	15,4	26,2	14,9	16,2
Högskoleutb.	35	31	22	22	35	21	35	50	41	33	33
därav (%) Åland	91,4	87,1	81,8	86,4	94,3	81,0	91,4	94,0	95,1	87,9	89,0
Utanför Åland	8,6	12,9	18,2	13,6	5,7	19,0	8,6	6,0	4,9	12,1	11,0
Utexaminerade bosatta utanför Åland vid antagning till studierna											
Grundläggande yrkesutb.	32	16	32	32	18	28	13	31	24	26	25
därav (%) Åland	12,5	25,0	25,0	43,8	16,7	17,9	30,8	32,3	4,2	26,9	23,5
Utanför Åland	87,5	75,0	75,0	56,3	83,3	82,1	69,2	67,7	95,8	73,1	76,5
Högskoleutb.	21	11	17	23	22	26	27	21	33	30	23
därav (%) Åland	9,5	54,5	52,9	4,3	9,1	11,5	29,6	9,5	12,1	10,0	20,3
Utanför Åland	90,5	45,5	47,1	95,7	90,9	88,5	70,4	90,5	87,9	90,0	79,7

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Nästan en fjärdedel av de utexaminerade från Lycéet 2018 studerade inte 2019

Sedan 2014 har ÅSUB undersökt vad de utexaminerade på gymnasienivå gör året efter examen. De senaste siffrorna som har varit möjliga att ta fram gäller de utexaminerade 2018. Av de drygt 150 personer som tog studentexamen 2018 studerade 58 procent på högskola eller universitet och knappt 17 procent gick i yrkeshögskola året efter examen. Nästan en fjärdedel studerade inte under 2019. Det var en högre andel av männen (65 procent) än kvinnorna (53 procent) som studerade på högskola eller universitet året efter studentexamen, och det var en större andel kvinnor än män som inte studerade alls det året. Av de knappt 120 personer som studerade året efter de tog studenten, gick hälften i skola i Sverige och två femtedelar i Finland.

När det gäller de drygt 190 personer som tog examen inom yrkesutbildningen 2018 var det 72 procent som inte studerade året efter examen. Nästan 18 procent gick i yrkeshögskola och 9 procent studerade vid högskola eller universitet. Andelarna var ganska lika för såväl kvinnor som män förutom gällande studier vid högskola eller universitet då det var en större andel kvinnor (12 procent) än män (7 procent) som påbörjat sådana studier. Av de 55 utexaminerade från yrkesutbildningen 2018 som studerade 2019 gick 56 procent i skola på Åland, 24 procent i Finland och 20 procent i Sverige.

Tabell 12. De utexaminerade från Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium 2018 och deras fortsatta studier 2019 efter kön, den utbildningsnivå de studerar på och studieland

Utbildningsnivå	Ål. lyceum		Ål. yrkesgymnasium	
	Antal	Andel av de utex- aminerade, procent	Antal	Andel av de utex- aminerade, procent
Kön				
Studieland				
Utbildningsnivå där de studerar året efter examen				
Totalt	154	100,0	194	100,0
Gymnasienivå	2	1,3	3	1,5
Yrkeshögskola	26	16,9	34	17,5
Högskola, universitet	89	57,8	17	8,8
Folkhögskola, övrigt	-	-	1	0,5
Studerar inte/okänt	37	24,0	139	71,6
Kvinnor	89	100,0	68	100,0
Gymnasienivå	2	2,2	1	1,5
Yrkeshögskola	16	18,0	11	16,2
Högskola, universitet	47	52,8	8	11,8
Folkhögskola, övrigt	-	-	-	-
Studerar inte/okänt	24	27,0	48	70,6
Män	65	100,0	126	100,0
Gymnasienivå	-	-	2	1,6
Yrkeshögskola	10	15,4	23	18,3
Högskola, universitet	42	64,6	9	7,1
Folkhögskola, övrigt	-	-	1	0,8
Studerar inte/okänt	13	20,0	91	72,2
De studerandes fördelning på studieland				
Totalt	117	100,0	55	100,0
Åland	3	2,6	31	56,4
Finland	48	41,0	13	23,6
Sverige	59	50,4	11	20,0
Övr. länder	7	6,0	-	-

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

ÅS
UP

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN